పాలపొంగు

తలదువ్వుకొని ఒదులుగా ముడివేసుకొంది. ఆశకొద్దీ తలకుమించినపువ్వులు పరచినట్లు పెట్టుకొంది. ఆ ముడీ, ఆ పువ్వులూ- పురివిప్పిన నెమలిపింఛంలా వున్నది. అదేదో సినిమాలో నర్గిస్ అలాగే చుట్టుకొన్నది.

అద్దంలో చూసుకున్నది. ఒకసారి, రెండుసార్లు,తదేక ధ్యానంతో -చాలాసేపు... ఎంత అందంగా వున్నది తాను నిజంగా నర్గిస్‌లాగే!

గడియారం ఆరు కొట్టింది.

తొందరగా కిటికీదగ్గరకు వెళ్ళి ఎదురింటి మేడకేసి చూసింది. మేడమీాద గది తలుపులు తెరిచేవున్నాయి. ఉత్సాహంతో నవ్వుకుంది.

ఆ ఇంట్లో తనూ తల్లి తప్ప, ఇంకెవరూ లేరు. తల్లికి తానంటే ప్రాణం. తనే ఆవిడ జీవితమూ, ప్రపంచమూ. ఒక్కగా నొక్కకుమార్తైన తన కేలోపమూ జరుగకూడదనీ, తండ్రిలేని లోటు లేకుండా చక్కగా అన్ని విద్యలూ నేర్పించాలనీ, ఆవిడ ఇల్లూ వాకిలీ అన్నీ వదలుకొని, తనకోసం, ఈ పట్నవాసం కాపురం వచ్చింది. తను స్కూలునుంచి ఇంటికి వచ్చి, స్నానంచేసి శృంగారించుకొని, తీరికగా వుండే టప్పటికి తల్లి వంటప్రారంభించి అందులో మగ్నమైపోతుంది. తనకు ఒక్కర్తెకూ ఏమీా తోచదు. బెంగగా వుంటుంది.

అదృష్టవశాత్తు నాలుగైదు నెలల క్రిందట, ఎదురింటి మేడ గదుల్లోకి ఓ అబ్బాయి అద్దెకు వచ్చాడు. ఆ తరువాత తను రోజూ సాయంత్రం డాబామీాద తిరిగేటప్పుడు అతన్ని

ఊరికే కొంచెంసేపు ఏడిపించడం అలవాటయింది. అదే ఒక ఆట, కాలక్షేపం.

మేడమీద, ఒక్క మెట్లగది తప్ప, అంతా డాబా, ఇంటికి కుడివేపున అంతా ఖాళీస్థలం డాబా ఎక్కి చూస్తే, దూరాన వంపు తిరిగి ప్రవహిస్తూన్న కాలువ, వంతెన, పచ్చిక బయళ్లు; ఇంకా ఆవులు, గొల్లవాళ్ళు, కనుపిస్తారు. ఎడమవైపున ఎవరిదో డాబాఇల్లు వున్నది. రెండిళ్ళకీమధ్యన ఎన్నో రకరకాల చెట్లు, ఎత్తుగా డాబా గోడలకు తగులుతూ వుంటాయి. కొబ్బరి, జామ, అంటుమామిడి, నారింజ-ఎన్నో వున్నాయి. తను డాబామీద తిరుగుతూ, అప్పుడప్పుడు పిట్ట గోడ దగ్గరికి వెళ్ళి చిన్నచిన్న కొమ్మలను గుప్పిట్లోకి తీసుకుంటూ వుంటుంది. ఆకులను పువ్వులనూ తగులుతో చెట్లకి దగ్గరగా వుండడం తన కెంతో ఆనందంగా వుంటుంది.

మామూలుగా డాబామీదకు వెళ్ళింది. ఆకులు అందుకుంటూ, పాడుకుంటూ, గాలికి ఊగిపోయే చీరకొంగు సర్దుకొంటూ, ఎంతోసేపు అక్కడే వుండిపోయింది-మధ్య మధ్యన ఎదురింటివైపు చూస్తో. అతను ఏదో కొంప మునిగి పోతున్నట్లు, తలవంచుకొని తదేకదీక్షతో వ్రాసుకొంటున్నాడు. వ్రాయకపోతే అతని బ్రతుకే ఆగిపోతుందేమో అనిపిస్తున్నది. అయినా అంత ఆదుర్దాతోనూ, తలెత్తి తనని చూడకుండా వుండలేకపోయాడు. తను నవ్వుకుంది-గర్వంతో. ఇంక అతను ఒక్క అక్షరమైనా వ్రాయలేడు. దిగులుపడుతో చిరాకుపడుతో అల్లా తనకేసి చూస్తో కూర్చోవలసిందే-నెత్తెత్తినవాడిలా.

ఎందుకో, కొన్నాళ్ళనుంచి తన కిదో పిచ్చిలా అయింది. వీధి వెంబడి వెళ్ళుతున్నా, ఇంట్లో ఉన్నా అందరూ తన కేసి చూడాలి; తన అందాన్ని మెచ్చుకోవాలి; అప్పుడు తనకి తృప్తిగా వుంటుంది. ఆనందంగా వుంటుంది. అంతకు ముందెప్పుడూ తను తలెత్తి ఒకరివంక చూసి ఎరుగదు. ఒకరు తన కేసి చూడలేదని బాధపడే ఎరుగదు.

అయిదారు నెలల క్రిందట తను పుట్టినపండుగ చేసుకున్నది. తనకి పదహారేళ్ళు నిండాయని అమ్మ ఎంతో సంతోషించి, నలుగురినీ టీపార్టీకి పిలవమంది. తన స్నేహితులంతా వచ్చారు. రాజ్యలక్ష్మి, చంద్రలేఖ, సుహాసినీ, అందరూ వచ్చారు. తను తలంటుకొని కళ్ళనిండా కాటుక పెట్టుకొన్నది. కొత్తగా కొన్న నీలిమబ్బు సిల్కు చీర కట్టుకొన్నది.

ఆరోజు అంతా ఎంతో సరదాగా గడిపారు. రాజ్యలక్ష్మి వాళ్ళు తన్ను ఎంతో మెచ్చుకున్నారు. రాజ్యలక్ష్మికి తన చీర ఎంతో నచ్చింది. 'ఈ చీర ఎంత బాగుందో, మెత్తగా జారిపోతూ. ఈ చీర కట్టుకుంటే ఏదో అప్సరసలా వున్నావు' అన్నది. చంద్రలేఖ అందుకుంది: 'శ్యామలకళ్ళు బాగుంటాయి కాదూ. అచ్చంగా నర్గీస్ కళ్లలా వుంటాయి!

సుహాసిని ఏమీ మాట్లాడలేదు. రెప్పవాల్చకుండా తనని చూస్తూ కూర్చుంది - కళ్లతో తనని మెచ్చుకుంటూ.

తనకి సిగ్గేసింది. కాని, వాళ్ళు వెళ్ళిపోయాక మాత్రం ఆ విషయమే ఆలోచిస్తూ కూర్చుంది. అదేపనిగా అద్దంలో చూసుకుంది. ఆవేళ తను నిజంగా చాలా అందంగా వుంది. అప్పుడే మొదటిసారి తెలిసింది తనకి, తను అందంగా వుంటా

నని. అప్పటినుంచే తలెత్తి ప్రపంచంకేసి చూడడం మొదలు పెట్టింది. అప్పటినుంచే అందరూ తనకేసి చూడడం మొదలుపెట్టారు. ఇప్పుడు ఎవరైనా తనకేసి చూడకపోతే, తన అందాన్ని మెచ్చుకోకపోతే తనకి కోపం వస్తుంది. అయినా మగవాళ్ళు—వీళ్ళు ఊరికే దూరాన్నుంచే చూచి సంతోషిస్తే బాగుండును. ఎవరైనా దగ్గరగా వస్తే, తనకి భయంవేస్తుంది; ఏ స్నేహితులనైనా ఆసరాచూసుకొని పారి పోతుంది. ఆఎదురింటి అతనైనా అంతే! ఎప్పుడైనా తననిపల కరించాలని చూస్తే తనకి కోపంవస్తుంది. గట్టిగా 'అమ్మా!' అనేసరికి పాపం అతనే కంగారుపడి వెళ్లిపోతుంటాడు. అయితే, ఎప్పుడో ఒకటి రెండుసార్లు మాత్రమే పరిచయం చేసుకోవాలని చూశాడు.

మొదట్లో అతనికి తన ధ్యాసే వుండేదికాదు. తను ఉన్నట్లే తెలిసేదికాని అతన్నిఎల్లాగైనా ఆకర్షించాలని తనకి తోచినప్పుడే అతనూ తనకేసి చూశాడు. ఆ తరువాత ఒక్క క్షణమైనా తనని చూడకుండా వుండలేకపోయేవాడు. ఏ పనిలోవున్నా, ఎక్కడవున్నా, తను కనుపించేసరికి, అన్నీ మరచిపోయి వెఱ్ఱివాడిలా చూస్తాడు.

తనకి ఇదొక ఆటలా అయింది. పనికట్టుకువెళ్ళి అతన్ని అల్లరిపెట్టడం; అతను చదువుతున్న పుస్తకమో వ్రాసు కుంటున్న కలమో వదిలేసి తనని చూడటానికి వస్తే, తను కనుపించకుండా దాక్కోడం; అతను చిరాకుపడితే, తను చాటుగాచూసి నవ్వుకోవడమూ.

* * * *

పొద్దు వాలుతోంది. ఇంకాస్సేపటికి ఆకాశమంతా నక్షత్రాలతో నిండిపోతుంది. ఎదురింట్లో అతను చిరాకుగా అటూ ఇటూ తిరిగి తిరిగి ఇల్లువదలి వెళ్లిపోయాడు. అతని కెందుకో అంత చిరాకు. నవ్వుకొన్నది. పరధ్యాన్నంగా ప్రక్క ఇంటివైపు చూసింది. చెట్లన్నీ గుబురు గుబురుగా వున్నాయి. ఆకులమధ్యన పచ్చగా బంగారంగా మెరుస్తో పండిన మామిడిపండు కనుపించింది. తనకి నోరూరింది. ఒక్క మామిడిపండ్లు మాత్రం ఎప్పుడు చూసినా మనసు నిలుపుకో లేదు. తొందర తొందరగా పిట్టగోడదగ్గరికి వెళ్ళింది. వంగి చేయిజాపితే చాలు. పండు అందుతుంది. కోసుకోవచ్చు. కాని, మళ్లీ కొయ్యడానికి బుద్ధి పుట్టలేదు. పరాయిచెట్టు పళ్లు తను ఎందుకు కోసుకోవాలి? తనకి ఇష్టం లేక పోయింది. కాని, ఊరికేచూస్తోఊరుకోవడంకూడా బాధగానే వుంది, ఎటు వెళ్ళినా, కళ్లుమాత్రం అటువైపే వెళ్లుతున్నాయి. పచ్చగా ఆ పండే ఆకర్షిస్తోంది. ఉండబట్టలేక, ప్రక్క ఇంటివాళ్ల బాబాయిని పిలిచింది.

'రామం'

వాళ్ల డాబాలో పేకముక్కలతో బ్రహ్మాండమైన మేడలు కడుతున్నాడు రామం. కదిలితే పడిపోతాయేమో నని వాడి భయం. విసుక్కుంటూ వచ్చి అడిగాడు: 'ఎందుకూ?'

'చెట్టున మంచి మామిడిపండు వున్నది. కోసుకో రాదూ?'

ఒక్కక్షణం చెట్టుకేసి, పండుకేసి చూశాడు. మాట్లాడకుండా వెళ్ళిపోయాడు. సాధారణంగా ఏ చెట్టున ఏ పిందెలు వున్నా వృధాగా పోనివ్వడు. కాని, ప్రస్తుతం పేక మేడలంత ముఖ్యంగా కనుపడలేదు మామిడిపండు.

తనకి నిరాశతో చిరాకేసింది. మళ్ళీ, తన కెందుకని ఊరుకొంది. బాగా చీకటిపడింది. చెదరిపోతున్న మబ్బుల్లో నుంచి, సగంసగం కనుపిస్తున్నాడు చంద్రుడు. డాబామీద అంతా నిశ్శబ్దంగా నిర్మలంగా వుంది. తనకి గొంతెత్తి పాడు కోవాలనిపించింది. పాడింది: 'మనసు నిలుప శక్తిలేకపోతే...'

క్రిందనుంచి అమ్మ పిలచింది: 'ఏమే, అన్నానికి వస్తావా?'

తనకి వెళ్ళాలని లేదు. రోజూ అంతే. గంటలు చూసు కుంటూ ప్రతిపనీ చేయాలంటే తనకి విసుగు. ఎప్పుడూ ఏదో లోకంలో హాయిగా వుంటే!

అమ్మ మళ్ళీ పిలచింది. వెళ్ళక తప్పలేదు.

భోంచేస్తూండగా అమ్మ చెప్పింది: 'రేపు స్కూలుకి వెళ్ళొద్దు. కావలిస్తే సెలవుచీటీ పంపించు'

'ఎందుకూ!' అని ఆశ్చర్యంతో అడిగింది తను.

అమ్మ సందేహిస్తూ చెప్పింది: 'ఆ! ఏమీలేదు, మామయ్య కబురుచేశాడు. అప్పుడేదో సంబంధం వ్రాశాడు గదూ. వాళ్ళు వస్తారట రేపు నిన్ను చూడటానికి.'

తనకి గుండెల్లో పెద్ద రాయి పడినట్లయింది. పెళ్ళి! అమ్మకి రాత్రీ పగలూ ఇదే ఆలోచన. 'నీ మెళ్ళో మూడు ముళ్ళూ పడితే అంతే చాలు' అదే మాట. తనకి పెళ్ళి

అయితే అమ్మకి అన్ని బెంగలూ తీరినట్లే. జన్మసార్థకానికి అది ఒక్కటే తక్కువలా మాట్లాడుతుంది.

అమ్మ అలా అన్నప్పుడల్లా తనకి మాత్రం భయం వేస్తుంది. పెళ్ళి కావడంతోటే తనూ పెద్దదై ప్రక్క ఇంటి కామేశ్వరమ్మగారిలా అయిపోతుందేమో! ఇంక తనకేసి ఎవరూ చూడరు.

కాని, ఈ మాటు, ఆ పెళ్లివారు రానేలేదు. వాళ్లకి ముందుగానే కట్నాలు బేరం కుదరలేదు. అదీ నయమే - అందరిలా కాకుండా! ప్రతివాళ్ళూ రావడమూ, తనని గంట సేపు పిచ్చిప్రశ్నలు వేయడమూ, చివరకు డబ్బుపేచీపెట్టి వెళ్ళిపోవడమూ! తనకే అవమానంగా వుంటోంది.

నాలుగు రోజులనుంచి అతను కనుపించనేలేదు. ఇంటికి వేసిన తాళం వేసినట్లే వుంది. తనకి ఏమీ తోచలేదు. ఏదో అంతు తెలియని వెలితి! పాపం! అల్లరికి అతనిని అనవస రంగా బాధ పెట్టిందేమో! రోజు రోజూ ఏదో దిగులుపడు తున్నట్లు కనుపించేవాడు!

ఆ వేళ డాబా అంతా ఎన్నిసార్లు తిరిగిందో- వెఱ్ఱెత్తి నట్లు. ఏమీ తోచలేదు. ప్రక్కన చెట్లదగ్గర తిరుగుతూ వుండగా మామిడిపండు జ్ఞాపకంవచ్చింది. రాముం ఇంకా కోసుకోనేలేదు కాబోలు! వారంరోజులబట్టీ చెబుతూనే వుంది. వాడికేమో ఈమాటు తిండిమీద శ్రద్ధ పుట్టలేదు. మధ్యన తనకేదో బాధగా వుంది! ఎవరూ తినకుండా పండు వృథాపోవడం!

మళ్ళీ, రామాన్ని కేకేసింది: 'రాముం!'

వా డీమాటు బొంగరాలు తిప్పుతున్నాడు, అంతు లేకుండా. 'ఎందుకూ?' అన్నాడు.

'మామిడిపండు కోసుకున్నావూ?' అని అడిగింది తను. తలెత్తకుండానే అశ్రద్ధగా జవాబు చెప్పాడు:

'ఆ'

'ఎప్పుడూ!' అని ఆశ్చర్యంగా అడిగింది తను - ఏదో పెద్ద బరువుతీరినట్లు, సంతోషంతో.

'ఇవ్వాళే; ఏం?'—ఈమాటు తలెత్తాడు.

'అబ్బె... ఏమీలేదు... చూడూ!'—సందేహిస్తోంది.

'ఏమిటీ?'

'ఎదురు మేడమీద వుండేవాడే—'

'ఆ'

'వెళ్ళిపోయాడా?'

బొంగరాలు వేసుకుంటూనే నిర్లక్ష్యంగా చెప్పాడు రామం.

'అతనా? మొన్ననే ఇల్లు ఖాళీచేసి వెళ్లిపోయాడుగా!

ఒక్కసారి జీవితంలో ఉత్సాహమంతా పోయింది. నిస్పృహ అణచుకొని, అడిగింది:

'ఎక్కడికీ?'

'ఏమో? సామాను తీసుకువెళ్లాడు?'— తనకేం సంబంధం లేనట్లు చెప్పాడు. అరిచేతిలో బొంగరం వేసుకుని సంతోషంగా అడిగాడు:

'నేను నుదుటిమీదకూడా బొంగరం వేసుకోగలను. చూస్తావా?' గర్వంగా తనకేసి చూశాడు. తను అక్కడ నించోకుండా వెళ్ళిపోయింది.

పాపం. తనమూలాన్నే అతను వెళ్ళిపోలేదుగదా! తను అతని కంట్లో కంటకమైంది. ఊరించి, ఊరించి, దూరమైంది - పరాయిచెట్టు పండులా. నవ్వుకొంది. కాని, వెంటనే జాలి, కోపమూ, దుఃఖమూ ముంచుకొచ్చాయి. అల్లరి, సరదా, పెంకితనం, అన్నీ ఒక్కసారే వదలిపోయినాయి.

చాలా రోజులకి అతను మళ్లీ కనుపించాడు. ప్రొద్దుగూకి స్కూలునుంచి తిరిగి వస్తోంది. వీధిచివరన అతడు కనుపించాడు. ఉత్సాహం ఉప్పెనలా పొంగి వచ్చింది. అప్రయత్నంగా అతన్నిచూసి నవ్వింది. అతనూ నవ్వాడు. తనే సిగ్గుపడుతూ, పలుకరించింది:

'ఆ ఇల్లు ఖాళీ చేశారా?'

'లేదే! ఊళ్ళో లేను. అంతే!' అని నవ్వుతో చెప్పాడు.

తను కంగారుపడింది. రాముంమీద కోపంవచ్చింది. మళ్ళీ, సర్దుకుని, మాట్లాడింది:

'ఎప్పుడైనా మా ఇంటికి రండి'

'ఓ! రేపే వస్తాను!'

తను తెల్లబోయింది. ఎందు కంత కొంటెగా వెఱ్ఱిగా నవ్వుతాడో? తొందరగా, తలవంచుకొని వెళ్లిపోయింది. కాని చిరాకుపడదామన్నా, తనకి సంతోషమే కలిగింది.

రాత్రి నిద్రపోబోతో, దిండ్లు చాటుచేసుకుని చెప్పింది, తల్లితో, మెల్లిగా:

'అతను మనింటికి వస్తానన్నాడమ్మా—రేపు'

'ఎవ్వరే'—అర్థంకాక ఆదుర్దాపడింది తల్లి.

'అతనే; మనింటి కెదురుగా వుండేవాడూ—' అని అమాయకంగా అన్నది తను.

'ఎందుకూ ?' అని కళ్లు పెద్దవిచేసి అడిగింది అమ్మ.

'ఊరికేనే. నేను రమన్నాను.'

ప్రక్కకు ఒత్తిగిల్లి కళ్లు మూసుకుంది. తల్లి ఏమీ మాట్లాడలేదు.

ఆ రాత్రి తనని అనేక ప్రశ్నలు చుట్టుకున్నాయి. అతను మంచివాడేనా ? అమ్మ ఏమంటుందో అతన్ని చూసి? అప్పుడెప్పుడో ఎవరో పెళ్ళికొడుకు తనని చూడటానికి వచ్చినప్పుడు అమ్మ అన్నది ఎంతో సంతోషంగా:

'చాలా మంచివాడు, చదువుకున్నవాడు'—అంటూ ఇంకా ఏమిటేమిటో ! ఇప్పుడు అల్లాగే అనగలిగితే !

కలతనిద్దరలో స్వప్నసౌధాలు నిర్మించుకున్నది.